

[C. O. Pedersen.]

har været, o. s. v., saaledes at vi har et Grundlag for det ved Vurderingen her, saa skal det nok vise sig, at denne Jord er købt paa en forsvarlig Maade, saaledes at der ikke, selv ud fra Ministerens Betragtninger, vil være Anledning til at gaa til en Ekspropriation. Jeg sagde forleden Dag, og det gentager jeg nu, at dette Eksperiment med at købe 2 000 Tdr. Land paa dette lille Areal, det kan man gøre 4—5 Gange endnu, før det forrykker Priserne af nævneværdig Betydning. Forholdet er det, at der overhovedet intet er købt dernede paa den ene Side af Landsdelen; paa hele Østkysten har det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen endnu ikke sat sin Fod for at købe Jord, men har meget forstandigt holdt sig til Midtlandet og Vestkysten, hvor det var mest paakrævet. Men jeg vover at paastaa, at der er Jord nok at faa paa Østkysten, meget, meget bedre Jord end andre Steder her i Landet, og til rimelige Priser. Derfor giver jeg ikke meget for den højtærede Ministers Bemærkninger om de mange Procent, Priserne i Sønderjylland ligger over Vurderingen til Jordskyld.

Endvidere hørte jeg i Eftermiddags den højtærede Minister tale om, at den Jord, der var købt i Sønderjylland, var i daarlig Kultur, den var ikke afvandet, den var daarligt beliggende, kort sagt, Ministeren havde en hel Del Indvendinger mod denne Jord. Men maa jeg spørge: hvad har det egentlig med Jordvurdering og Jordpris at gøre? Nej, den Jord er vurderet i den Tilstand, hvori den er, den er — det vover jeg at paastaa — købt med et lille Tillæg til Grundskyldsansættelsen, og det vil være vanskeligt nogetsteds at finde bedre Vilkaar for Handelen med Ejendomme, end det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har fundet i Sønderjylland.

Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen sagde forleden Dag, at der var to Maader, ved hvilke man kunde købe Jord til en rimelig Pris. Den ene Fremgangsmaade var, naar Gaarden brændte, at det ærede Medlem saa kunde lægge Assurancesummen til Prisen; men vi kan jo naturligvis ikke brænde Gaarde af blot for at faa en rimelig Pris for Jorden. Den anden Fremgangsmaade, som det ærede Medlem pegede paa, var denne at købe hele Gaarde og derefter ved Finansiering sælge Stamparcellen. Denne Fremgangsmaade synes mig at være mere anbefalelsesværdig end de Metoder, man hidtil har fulgt, nemlig at købe Smaa-stykker fra enkelte Ejendomme og saa bruge disse Smaastykker til Husmandsbrug.

Men naar man nu har en fast Fremgangsmaade, der med godt Resultat er prøvet et helt Aar igennem, hvorfor saa ikke anvende denne Fremgangsmaade ogsaa andre Steder? Jeg ved jo nok, at man hjertensgerne vilde ekspropriere her paa Sjælland, paa Øerne i det hele taget, i de Egne, hvor der maaske ikke er saa rigeligt med Jord i det aabne Marked, men det er vel ikke en Opgave for Udstykningsbevægelsen ogsaa at tage sig af, at den, der skal have Husmandsbruget, faar sit Brug i Nærheden af den fædrene Gaard; der er vel ikke noget i Vejen for, at man dog kan flytte lidt bort fra Svigerfaderens Skorsten, saa at man ikke hver Dag behøver at se Røgen stige op fra den hjemlige Arne.

Det andet Spørgsmaal, som er kritiseret meget stærkt, er jo Fæsteforholdet, og jeg giver min Tilslutning til den Kritik, der er fremført. De Herrer fører nu ustandselig dette i Marken, at Venstrepartiet i 1919 gik med til at prøve dette Forhold overfor Lensjorden. Jeg ved ikke, hvorfor man bestandig vender tilbage til denne Begivenhed i 1919. Forholdet laa jo saaledes den Gang, at Staten paa een Gang, eller rettere i Løbet af en Række Aar, men dog ved en eneste Lovbestemmelse, fik flere Tusinde Tdr. Land i sin Haand, som man saa maatte overveje, hvorledes man skulde afhænde paa ny. Det forekommer mig, at der heroverfor ikke er noget at sige til, at man den Gang gik til at prøve Fæsteforholdet — som havde mange Tilhængere — ved Siden af den gamle Udstykningsform, vi havde. Dette giver jeg min fulde Tilslutning, men det, som vi nu her skal prøve efter disse Lovforslag, er jo intet mindre end nu at forøge det Areal, som Staten skal have i sit Eje, for det virkelige Forhold er, at paa nogle faa Tusinde Tønder Land nær er der ikke mere tilbage at udstykke under denne Brugsform efter denne Lov af 1919; naar Lensjorden og Præstegaardsjorden er borte, saa er der ikke mere tilbage. Nu er Spørgsmaalet altsaa det, om vi her med stor Anvendelse af Kapital skal forøge i stor Udstrækning Statens Ejendomsforhold til Danmarks Jord og bruge denne Jord til Udstykning efter et ganske bestemt Princip. Dér forekommer det mig at være ganske paa sin Plads at sige, at det, vi hidtil har foretaget overfor Lensjorden, var en Prøve, men hvis vi gaar ind paa disse Lovforslag og den Tanke, her er lagt til Grund, saa er Prøvetiden for længst forbi, saa er det en varig Foranstaltning, og den agter vi fra Venstres Side, som det ogsaa er sagt af flere, aldeles ikke at gaa med til.